

ALLE mensen mensen

door Henny v. d. Molenaar

Herman Budde op 7 mei '45 door Duitsers gedood op de Dam

„Oorlogsweduwe” vecht al 37 jaar voor uitkering

Vanmiddag omstreeks drie uur is het 37 jaar geleden dat Herman Budde op de Dam in Amsterdam dodelijk getroffen werd door een Duitse kogel. Zijn weduwe Klazien is thans 66 jaar en woont in Lelystad. Ze zei me: „Al die jaren ben ik bezig geweest om smartegeld te krijgen of een schadevergoeding, maar ik hoorde steeds dat ik niet in aanmerking kwam, omdat de oorlog eindigde op 5 mei 1945.”

„Ik heb in al die jaren negen kinderen grootgebracht en ik moest elke cent omdraaien. Nu ik sinds kort AOW heb, gaat het mij niet meer om het geld, maar om de erkenning. De erkenning kan mij helpen van mijn syndroom af te komen, want de gebeurtenissen van die 7e mei 1945 spoken nog dagelijks in me rond.”

Klazien vertelt: „We hadden twee kinderen, een jongen en een meisje. Herman dook onder, vlak voordat op 4 november 1943 onze derde geboren werd. De ondergrondse raadde me aan te verhuizen en zo kwamen we vanuit Zaandam terecht op de Ziesenkade in Amsterdam. Op de avond van de 4e mei kwam Herman thuis.

Wat waren we gelukkig! De bevrijding stond voor de deur en Herman zei: Klazien, we gaan een heel nieuw leven beginnen.”

Naar de Dam

„Op maandag 7 mei gingen we met ons allen de stad in om al die blije mensen te zien en de Canadezen toe te juichen op wie iedereen stond te wachten. Herman wilde graag naar de Dam, want hij zou daar horen of hij een baantje bij een krant kon krijgen. Maar het was er zo druk en ik was zo zwak van het alleen maar suikerbieten eten in de hongerwinter, dat Herman zei: Ga jij met de twee kleinsten maar alvast naar opa, ik kom zo.

Frits, onze oudste, bleef bij hem.”

„Maar Herman kwam niet naar opa en ik werd bang en ging naar huis. Voor de deur stond Fritsje. Onder het bloed. Hij zei: Papa is op de Dam geraakt toen de Duitsers begonnen te schieten. Hij viel bovenop me. Ik ben een schoen kwijtgeraakt. Een meisje had hem van de Dam naar huis gebracht. Ze zei tegen me: Er komt iemand naar u toe om u te vertellen wat er met uw man precies aan de hand is.

(Omstreeks drie uur die middag begonnen zwaar bewapende Duitsers vanuit de Grote Club op de Dam te schieten op de feestvierende menigte. Volgens de Volkskrant van 8 mei 1945 vielen er 19 doden en 117 gewonden.)

Klazien trouwde twee jaar later met een weduwnaar met vier kinderen. Ze kregen er samen nog twee, zodat ze de zorg had voor negen kinderen. Het huwelijk was slecht. Uiteindelijk scheidde ze in 1968.

Gegriefd

Ze zegt: „Dat ik nooit in aanmerking kon komen voor een of andere uitkering, heeft me altijd gegriefd. Een zus van mijn tweede man verloor haar man op 10 mei 1945. Een dronken Canadese soldaat zag hem voor een Duitser aan en schoot hem dood. Ze heeft een jaar later al een smartegeld gekregen van de Canadese regering. Maar ik hoorde steeds van alle instanties dat er geen enkele regeling op mij van toepassing was. Herman was twee dagen te laat doodgeschoten.”

„Al die weigeringen verdam ik steeds toen ik met mijn negen kinderen moest

• Marion Bienes gaat in haar kooi op Fifth Avenue in New York een discussie aan met een Amerikaanse vrouw.

Marion praatte vanuit kooi met verbaasde Amerikanen

door Petra Joustra

ZAANDAM, vrijdag

Na het Binnenhof en de Dam, heeft Marion Bienes uit Zaandam nu ook drie dagen lang in haar kooi op de drukke Fifth Avenue in het centrum van New York gezeten. Onder grote belangstelling van het verbaasde Amerikaanse publiek en van de media heeft Marion getracht de mensen uit te leggen dat vivisectie en bio-industrie „immoreel en onethisch” zijn. Na lange dagen van steeds maar praten, is zij nu met hese stem terug in ons land.

„Met alleen collectes houden en informatiemateriaal uitdelen bereik je te weinig publiek. De mensen lopen dan verveeld voorbij. Maar als je reacties uit, zeker in Amerika. Aan de tralies had ik foto's hangen van gruweldaden. Zoals dat afgrijpselijke experiment met een aapje, waarvan het hoofd werd afgesneden, in een ijskast gelegd en vijf uur later weer op de romp gemonteerd. Je moet de

niet-begrijpende ogen van die stumperd zien. En dit is echt geen uitwas,” zegt ze verbitterd.

Onwetend

„In Nederland en Engeland raken nu langzamerhand dit soort wandaden bekend. Maar in Amerika wordt de burger nog knap onwetend gehouden. Daar is de vivisectie een volledige industrie, waarmee kapitaal worden verdiend, maar

waar de burgerij geen weet van heeft.

Niemand van de belanghebbenden wil er af. De fokkers van de proefdieren niet, de firma's die de gruwelapparatuur voor de vivisectie leveren niet, en de farmaceutische bedrijven

evenmin. Al zestig jaar beproeven ze zonder succes geneesmiddelen tegen kanker op deze weerloze dieren. Als er morgen een wereldwijde wet van kracht wordt die vivisectie verbiedt, liggen er overmorgen alternatieven. Dat garandeer ik je.”

Vragen

Dat Marion's actie niet geheel aan het Binnenhof voorbij is gegaan, bleek wel uit schriftelijke vragen die kamerleden gisteren aan minister Van Kemenade (Onderwijs en Wetenschappen) hebben gesteld. Mevrouw Verkerk-Terpstra en de heer Keja (beiden VVD) en de CDA-leden mevrouw Evenhuis-Van Essen en Braks dringen er hierin op aan „de proeven op levende dieren zoveel mogelijk te beperken om onnodig leed te voorkomen.”

Het eerste succes(je) is er.

(advertenties)

Deze week in Intermediair.

Ons onvoltooid verleden, de bestraffing van foute Nederlanders. Hoe het verzet zijn zin niet kreeg / De Philips vestiging in het concentratiekamp Vught. Dilemma's van een onderneming in oorlogstijd / De vergissingen van Christopher Lasch / Britse sociaal-democraten en hun onzekere toekomst / Ook het meest complete vacatureoverzicht voor hoger personeel. Nu verkrijgbaar bij de betere boek- en tijdschriftenhandel.

Intermediair: een weekblad dat zijn lezers op waarde weet te schatten.

„Krappe tijd voor En-ter

Van een onzer verslaggevers
AMSTERDAM, vrijdag

Tienduizenden jongens- en meisjesbreinen werden gistermorgen gekweld met natuur- en scheikunde vragen op de derde dag van de eindexamens HAVO en MAVO-4.

Dat was — zo vonden leerlingen van de Gerrit van der Veen-MAVO in Amsterdam — meteen weer stevig aanpopen na de vrije bevrijdingsdag. Gezucht over de massabepaling van het bij de verbranding van een bepaald produkt ontstane koolstofdioxide was niet van de lucht.

Het moeilijkst waren de „open” vragen, omdat je bij de beantwoording daarvan duidelijke berekeningen en redeneringen op schrift moet zetten, en er dus geen sprake meer kan zijn van het gelukselement dat bij de meerkeuzevragen soms een rol kan spelen.

De MAVO-4 kandidaten vooral hadden een zware dag; in de middag kregen ze twee uur de tijd om een vijftal Engelse teksten te lezen en daar vijftig vragen over te beantwoorden. Moeilijk? „Een kwestie van goed lezen, dan valt het wel mee,” zei een der kandidaten; „maar twee uur vond ik behoorlijk krap!”

Eindexamens LBO, Havo en Mavo-4

In die krappe tijd hielden de kandidaten — onder wie ook enkele duizenden „MAVO-moeders” — zich bezig met het succes van de leiding van „The Police”, Gordon Sumner die het lesgeven eraan gaf voor de muziek.

De honderd jongens en me. Lager Beroeps (LBO) met een „proberen af te sluiten eveneens The F. hun dak, alsmede een niet al te lastige stukje eveneens Sunday press en wat week-maandbladen. Nauwelijks enig literair gewicht; de HAVO-kandidaten kregen tenminste nog een fragment uit een griezelverhaal van Algernon Blackwood.

(advertentie)

„Ga je een moederdag-kado kopen? Neem dan meteen een paar flessen Victoria mee!”

Victoria bronwater sprankelend fris.
Van nature natrium-arm.

BEZUINIGING

Er moet bezuinigd worden op gezinsbushp, waarvan ouderen van dagen, gezinnen waarvan de moeder ziek is en andere hulpbehoevende de dupe worden. Is het niet vreselijk navrant, wanneer je bedenkt hoeveel geld er wordt verkast aan groepen van „politiek-bewustmakers”, aan talloze comités, zoals het Angola-comité en de Wereldwinkels, waarvan de activiteiten praktisch bestaan uit het verspreiden van leuzen en propaganda tegen onze democratie. Als deze wereldverbeteraars werkelijk idealen voorstaan, zouden zij zelf naar de derde wereld moeten gaan om deze daadwerkelijk te verwezenlijken. Het gaat om prioriteiten. Het verweer van bepaalde politici, dat bepaalde zaken „politiek gevoelig liggen”, zoals dat heet, getuigt alleen maar van politieke slapheid.

MARBELLA, F.B. Leferink

VRIJ

De invoering van een vrije dag kost het bedrijfsleven 500 miljoen gulden en de overheid via verminderde belastingopbrengst zo'n 200 miljoen plus een verslechterde concurrentiepositie t.o.v. het buitenland. Be-grijpt minister Van Thijn niet dat dergelijke extra-tarjes nu niet meer kunnen. Laten we er de komende jaren gezamenlijk naar streven om ons land uit het slop

• Minister Van Thijn.

WAT ANDEREN POSTBUS 376 ER VAN DENKEN

te halen. Iedereen kan hier aan mee doen door b.v. „wit” te werken, de juiste belasting en sociale premies op tijd te voldoen en/of in Nederland gefabriceerde of voortgebrachte produkten te kopen. Het gezond verstand zal uiteindelijk toch zegenen.

ZANDVOORT, H. Versteeg

LEUZEN

Het was natuurlijk niet juist dat de politie niet optrad tegen de Ajax-supporters met racistische leuzen. Het probleem zit echter niet bij de politie, maar m.i. bij justitie. Het is zeer bedenkelijk dat er rechters zijn, die dit soort zaken gewoon seponeren. Vervanging van deze mensen door rechters, die ernst maken met de wet van minister De Ruiter en deze ook naleven, zal de enige manier zijn om dit probleem op te lossen.

GROOTEBOEK, Mevr. W. Waisvisz-Schurgers

ERGERLIJK

Dinsdagavond 4 mei zaten mijn man en ik in de auto. Toen om 20.00 uur de lichten aan gingen, zijn wij en nog een aantal andere auto's gestopt om op deze wijze de gevallen te herdenken. De meeste auto's reden echter gewoon door alsof er niets aan de hand was. Deze mentaliteit is toch om razend te worden, want je trapt daarmee menig tegen de schenen. Maar wat een commentaar zal het geven als men zo iets zou verplichten. Wij leven in een vrij land, maar het ontbreekt nog vele mensen aan juiste gevoelens.

AMSTERDAM, Mevr. C. Kraal

EEN „KASTEELRIJK” LEVEN GEDURENDE 4 DAGEN IN DE MEDOC KAN U TEN DEEL VALLEN MET DE GROTE VAN DE MEDOC

Tot 30 Juni a.s. kunt u deelnemen aan de wedstrijd, die is uitgeschreven door de acht appellations controleurs uit de MEDOC (Bordeaux, France) : MEDOC, HAUT-MEDOC, ST-ESTEPHE, PAULLAC, ST-JULIEN, LISTRAC, MOULIS en MARGAUX.

Door onderstaande vragen goed te beantwoorden maakt u kans op een van de drie reizen naar de MEDOC (reiskosten Amsterdam/Bordeaux v.v. + verblijf voor 2 personen).

— Vraag 1. Welke van deze drie wijnsoorten komt het meest voor in de MEDOC?
MERLOT CABERNET PETIT VERDOT

— Vraag 2. Bestaan er witte wijnen die de „appellation” MEDOC dragen? ja nee

— Vraag 3. Geef een omschrijving van het etiket op de fles van de laatste door u gedronken MEDOC wijn.

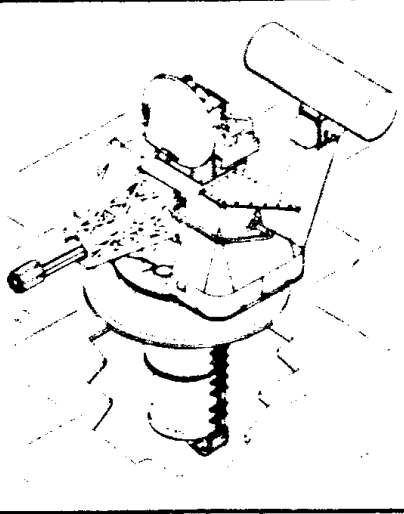
— En : Maak een originele staggin over MEDOC wijnen.

NEDERLANDSE VINDING BESCHERMT OORLOGSBODEMS

DEN HAAG, vrijdag

Nederland bezit een ultra-modern afweerwapen, waarmee bijvoorbeeld het zinken van de met raketten bestookte Britse torpedobootjager „Sheffield” dezer dagen voorkomen had kunnen worden. De „Sheffield” werd getroffen door een laagvliegende Exocet-raket, tientallen kilometers verder door een Argentijns gevechtsvliegtuig afgeschoten, die zelf zijn doel zocht met behulp van ingebouwde radarapparatuur.

Een expert van de Koninklijke Marine: „Voor ons „Goalkeeper”-systeem zou die Exocet-raket een fluitje van een cent zijn geweest. Hij zou de naderende raket al op een kilometer of twintig hebben waargenomen en hem vervolgens, zonder enige menselijke tussenkomst, met zijn roterende snelvuurkanon dat 70 granaten per se-

• Het „Goalkeeper”-systeem, een uniek wapen.

„Goalkeeper”-afweerwapen tegen dicht genaderde raketten

naal (een dochter van Philips) en de Koninklijke Marine en zal volgend jaar voor het eerst op een marine-fregat worden geïnstalleerd en nog verder beproefd. Op de standaardfregatten van de Nederlandse marine, die thans in aanbouw zijn, is de plaats voor het systeem al gereserveerd. Hoewel er grote

buitenlandse belangstelling bestond voor deze Nederlandse vinding, die al „het meest effectieve defensiesysteem van de Westerse wereld” is genoemd, wordt er rekening mee gehouden dat deze belangstelling nog zal toenemen door de gebeurtenissen rondom de Falkland-eilanden. „Goalkeeper” is bestemd om die vijandelijke raketten die niet al op grote afstand zijn ontdekt en vernietigd, alsnog op te vangen als zij hun doel bijna hebben bereikt. In voetbaltermen: als de spelers op het middenveld de bal hebben laten lopen, dan komt in laatste instantie de keeper in actie. Door de zware munitie die wordt gebruikt, vernietigt het „Goalkeeper”-systeem zowel de elektronica als de oorlogslading van de naderende raket, die dan in de lucht ontploft.